

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av redovisad måluppfyllelse i årsredovisningen för år 2016

Rapport nr 21/2016

April 2017
Richard Norberg, revisionskontoret
Diarienummer:REV 24:5-2016

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS	3
1.1 REKOMMENDATIONER	3
2. BAKGRUND.....	5
2.1 IAKTTAGELSER I 2015 ÅRS GRANSKNING	5
2.2 LANDSTINGSSTYRELSENS YTTRANDE	6
2.3 REVISIONSFRÅGOR OCH REVISIONSKRITERIER	6
2.4 ANSVARIG NÄMND, AVGRÄNSNINGAR OCH METOD	6
3. RESULTAT AV GRANSKNINGEN	7
3.1 ARBETET MED ÅRSREDOVISNINGEN	7
3.2 LANDSTINGSSTYRELSENS REDOVISNING AV MÅLUPPFYLLELSEN	8
4. UPPFÖLJNING AV 2015 ÅRS REKOMMENDATIONER	11
5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	12
5.1 REKOMMENDATIONER	13

1. Sammanfattande analys

Vår samlade bedömning är att redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen 2016 var bättre jämfört med tidigare år men att den ännu inte var tillräckligt utvecklad.

Vi anser att landstingsstyrelsen för år 2016 tog viktiga steg i att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen till fullmäktige. Det är positivt att landstingsstyrelsen vid sidan om årsredovisningen beslutade om en årsrapport för styrelsen som nämnd. Tidigare år har landstingsstyrelsen inte beslutat om en egen årsrapport för sitt ansvarsområde som nämnd. Tidigare år fanns det otydligheter i årsredovisningen om vilka delar som handlade om landstingsstyrelsens resultat som nämnd. Genom att år 2016 separera rapporteringen som nämnd blev redovisningen i årsredovisningen bättre och tydligare.

Positivt är att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för funktionshinder och habilitering, folkhögskolestyrelsen, nämnden för primärvård och folkhälsa och Skellefteå- och Norsjöområdet, kostnämnden i Lycksele och måltidsnämnden i Skellefteå i huvudsak hade mätbara mål för år 2016.

Positivt är också att landstingsstyrelsen i huvudsak gjorde bedömningar om resultatet för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering i förhållande till fullmäktiges övergripande mål var tillräckligt. För folkhögskolestyrelsen och övriga nämnder var bedömningarna otydliga eller för översiktliga.

I årsredovisningen lämnade landstingsstyrelsen bedömningar för måluppfyllelsen för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering för tre av fullmäktiges fyra målområden. För målområdena ”Bättre och jämlik hälsa”, ”God och jämlik vård” och ”Attraktiv arbetsgivare” bedömde landstingsstyrelsen att måluppfyllelsen inte var tillfredsställande. Av årsredovisningen framgår också att hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder för år 2016 hade väsentliga avvikelser i förhållande till budget. Vi instämmer med landstingsstyrelsen om att resultaten för dessa mål inte var tillfredsställande. För målområdet ”Attraktiv och innovativ samarbetspartner” lämnade landstingsstyrelsen inte någon bedömning av måluppfyllelsen.

En svaghet i årsredovisningen var att några av landstingets övriga nämnder saknade mätbara mål. Det försvårade för landstingsstyrelsen att göra bedömningar av måluppfyllelsen. En annan svaghet var att det för landstingsstyrelsen och några av nämnderna saknades underlag för flera av målen för att kunna mäta måluppfyllelsen för år 2016.

1.1 Rekommendationer

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att:

- Verka för att alla styrelser och nämnder beslutar om mätbara och uppföljningsbara mål.
- Verka för att alla styrelser och nämnder har underlag så att de kan följa upp sina mål.

- Fortsätt arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Bedömningarna ska kunna verifieras med hjälp av att resultat redovisas i förhållande till mätbara mål. Redovisningen av måluppfyllelsen ska göras i relation till fullmäktiges mål.
- Gör bedömningar av i vilken grad samtliga styrelser och nämnder uppfyllt fullmäktiges övergripande mål.
- Säkerställ att det finns formellt beslutade regler och rutiner som beskriver hur arbetet med årsredovisningen ska gå till.

2. Bakgrund

Utifrån fullmäktiges beslut om inriktning och budget har landstingsstyrelsen som styrelse ansvar att leda och samordna landstingets angelägenheter. Med hjälp av årsredovisningen ska styrelsen återrapportera resultatet till fullmäktige. Enligt kommunallagen ska styrelsens förvaltningsberättelse innehålla en utvärdering om målen uppnåtts. Revisorerna har i uppdrag att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten har bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

2.1 lakttagelser i 2015 års granskning

Positivt var att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för funktionshinder och habilitering och nämnden för folkhälsa och primärvård för Skellefteå- och Norsjöområdet hade utvecklat sina redovisningar av måluppfyllelsen i jämförelse med tidigare år. Det underlättade för landstingsstyrelsen när den i årsredovisning skulle bedöma om resultatet för styrelser och nämnder var tillräckligt i förhållande till fullmäktiges övergripande mål. Patientnämnden hade sedan tidigare år en tillfredsställande redovisning av sin måluppfyllelse.

Negativt var att flera av de övriga styrelserna och nämnderna inte hade en tillräckligt utvecklad redovisning för att man skulle kunna bedöma om deras resultat var förenligt med fullmäktiges mål. Negativt var också att landstingsstyrelsen inte gjorde någon samlad bedömning om de redovisade resultaten var tillräckliga. I årsredovisningen återgav landstingsstyrelsen de resultat som styrelser och nämnder redovisat i sina årsrapporter men bedömde själv inte om de redovisade resultaten var tillräckliga.

Av årsredovisningen framgick att hälso- och sjukvårdsnämnden hade väsentliga avvikelser inom mål för ekonomi, tillgänglighet och personal. För år 2015 redovisade nämnden ett underskott med 198 miljoner kronor vilket var en avvikelse med -5 procent i förhållande till budget. Även kostnämnden i Lycksele redovisade ett stort underskott i förhållande till budget. Underskottet för kostnämnden uppgick till knappt 2,9 miljoner kronor vilket var en budgetavvikelse med -7,8 procent. Revisorerna bedömde att varken hälso- och sjukvårdsnämnden eller kostnämnden hade en tillräcklig måluppfyllelse. Svag måluppfyllelse hade också landstingsstyrelsen och nämnden för funktionshinder- och habilitering. Landstingsstyrelsen redovisade en avvikelse mot budget med -42 miljoner kronor vilket motsvarade -1,4 procent. Nämnden för funktionshinder och habilitering hade ett underskott med 2 miljoner kronor som var en avvikelse i förhållande till budget med -2,5 procent. Av årsredovisningen framgick att landstingsstyrelsen och nämnden för funktionshinder- och habilitering inte heller uppnådde flera andra mål som de beslutat om för år 2015. Revisorerna lämnade följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Verka för att övriga styrelser och nämnder säkerställer att samtliga av deras mål är mätbara och uppföljningsbara.
- Fortsätt arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Bedömningarna ska kunna verifieras med hjälp av

att resultat redovisades i förhållande till mätbara mål. Redovisningen av måluppfyllelsen ska göras i relation till fullmäktiges mål.

- Gör egna bedömningar av i vilken grad övriga styrelser och nämnder uppfyllt fullmäktiges övergripande mål.
- Säkerställ att det finns formellt beslutade regler och rutiner som beskriver hur arbetet med årsredovisningen ska gå till.

2.2 Landstingsstyrelsens yttrande

I ett yttrande den 25 september 2016 uppgav landstingsstyrelsen att det sedan våren 2014 pågick ett arbete att stärka strukturerna för verksamhetsstyrningen och uppföljningen i landstinget (VLL 898-2016). Landstingsstyrelsen uppgav att detta arbete skulle fortsätta. Enligt landstingsstyrelsen hade det år 2016 tagits fram ett styrdokument, *Beredning av underlag till årsredovisning*, som var en rutin för hur tjänstemännen i landstinget skulle arbeta med att ta fram förslag till årsredovisning.

2.3 Revisionsfrågor och revisionskriterier

Granskningen är inriktad mot hur landstingsstyrelsen i förvaltningsberättelsen för år 2016 redogör för styrelser och nämnders resultat i förhållande till fullmäktiges mål.

- Har landstingsstyrelsen i förvaltningsberättelse bedömt genomförd verksamhet i förhållande till fullmäktiges övergripande mål?
- Kan landstingsstyrelsen med hjälp av redovisningen i förvaltningsberättelsen verifiera dessa bedömningar?
- Har landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer för år 2015?

Kommunallagen och fullmäktiges anvisningar ligger till grund för granskningens slutsatser och bedömningar.

2.4 Ansvarig nämnd, avgränsningar och metod

För år 2016 genomförde landstingsstyrelsen flera förändringar när det gällde redovisningen av måluppfyllelsen. En sådan var att landstingsstyrelsen utöver en samlad årsredovisning för landstinget också beslutade om en årsrapport för landstingsstyrelsen som nämnd. Denna granskning är inriktad mot landstingsstyrelsens samlade årsredovisning för landstinget. Styrelsens årsrapport som nämnd ingår inte i denna granskning. Årsrapporten har vi granskat i den grundläggande granskningen av landstingsstyrelsen (Gr 08/2016).

Granskningen omfattar heller inte frågorna om årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal redovisning, ger en rättvisande bild av resultat och ställning och om landstinget har nått fullmäktiges finansiella mål. För svar på dessa frågor hänvisar vi till den granskning som EY genomfört av bokslutet (nr 22/2016).

Granskningen är genomförd med hjälp av dokumentationsstudie av landstingsstyrelsens årsredovisning. Landstingsdirektören, ekonomidirektören,

projektledare för årsredovisningen och strateg på ledningsstaben har getts möjlighet att lämna synpunkter på rapportutkast.

Rapporten inleds med en översiktlig genomgång av hur anvisningarna var utformade för arbetet med beredningen av årsredovisningen för år 2016. Därefter följer avsnitt där vi granskar hur landstingsstyrelsen i årsredovisningen redovisade och bedömde måluppfyllelsen. Rapporten avslutas med svar på revisionsfrågor och förslag på rekommendationer till landstingsstyrelsen.

3. Resultat av granskningen

3.1 Arbetet med årsredovisningen

Landstingsstyrelsen beslutade den 18 november 2015 (255§) om en uppföljningsplan med översiktliga direktiv och tidplan till övriga styrelser och nämnder för arbetet med årsrapporter. Enligt uppföljningsplanen skulle styrelser och nämnder följa upp sina egna verksamheter utifrån:

- Fullmäktiges inriktningsmål.
- Egna mål i verksamhetsplaner.

I december 2016 (VLL 2432-2016) skickade landstingsstyrelsens ordförande och landstingsdirektören ut anvisningar om när övriga styrelser och nämnder skulle lämna sina underlag till landstingsstyrelsen. Av anvisningarna framgick att följande avsnitt som skulle ingå i underlagen:

- Inledning med redovisning av viktiga händelser och en samlad bedömning för år 2016.
- Förvaltningsberättelse med en redovisning och analys av måluppfyllelsen.
- Ekonomisk redovisning.
- Redovisning av arbetet med intern kontroll.

Revisorerna har under de senaste åren rekommenderat landstingsstyrelsen att säkerställa att det fanns en formellt beslutad processbeskrivning med regler och rutiner för hur underlagen till årsredovisningen skulle beredas. 2016 års granskning visar att chefen för staben för planering och styrning i februari 2016 registrerade dokumentet, *Beredning av underlag till årsredovisning*, i landstingets ledningssystem. I dokumentet finns det en översiktlig beskrivning för arbetet med årsredovisningen. Av dokumentet framgår bland annat att:

- Planeringschefen ansvarar för processen med att bereda årsredovisningen.
- Strateg för planering och styrning ansvarar för att leda det operativa arbetet med att ta fram förslag till årsredovisning. Strategen ska bland annat utse en stabsövergripande arbetsgrupp och tilldela arbetsuppgifter till övriga tjänstemän som arbetar med att ta fram förslag till årsredovisningen.

- En stabsövergripande arbetsgrupp ska ge stöd till strategen för planering och styrning i dennes arbete med att ta fram och sammanställa texter för årsredovisningen. Arbetsgruppen har också ansvar för att säkerställa ett helhetsperspektiv vid sammanställningen av texterna till årsredovisningen. Representant i gruppen från ekonomifunktionen har ett helhetsansvar för den ekonomiska redovisningen i årsredovisningen.
- Tjänstemän i landstinget har ansvar för att de texter som lämnas till årsredovisningen är kvalitetssäkrade. Tjänstemännen ansvarar för att inlämnade texter är avstämde med ansvariga chefer innan de lämnas till staben för planering och styrning.
- Tjänstemän i kommunikationsstaben ansvarar för slutlig språklig bearbetning och grafisk utformning.
- Landstingsdirektören ansvarar för att besluta om tidplan för arbetet med årsredovisningen och disposition för årsredovisningen. Landstingsdirektören ansvarar också för den slutliga beredningen på tjänstemannanivå av årsredovisningen.

Vår kommentar

Det är positivt att det i landstingets ledningssystem finns ett dokument, *Beredning av underlag till årsredovisning*, för arbetet på tjänstemannanivå med årsredovisningen. Vi rekommenderar att dokumentet ses över och omarbetas. Vi anser att rollfördelningen på tjänstemannanivå behöver göras tydligare. Framför allt bör det av anvisningarna tydligare framgå vilket ansvar chefer på olika nivåer i landstinget har för processer, kvalitetssäkring av faktaunderlag m.m. i arbetet med årsredovisningen. Även med anledning av att landstingsdirektören under hösten 2016 beslutade om förändringar i stabsorganisationen behöver dokumentet revideras.

3.2 Landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen

På samma sätt som tidigare år var redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen i första hand inriktad mot landstingsstyrelsen som nämnd, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. För folkhögskolestyrelsen och övriga nämnder var redovisningen mer översiktlig.

Landstingsstyrelsens redovisning av måluppfyllelsen inleds med en kort sammanfattning av resultatet för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. Styrelsen redovisade att styrelsen och de två nämnderna tillsammans uppnådde 41 av 82 mål. Med hjälp av en tabell redogjorde styrelsen för i vilken grad styrelsen och de två nämnderna uppnådde sina mål. För folkhögskolestyrelsen och de övriga nämnderna uppgav landstingsstyrelsen att dessa i sina årsrapporter redovisat att de genomfört ”de flesta” av sina planerade aktiviteter men att alla inte nådde sina budgetmål. I det inledande avsnittet lämnade landstingsstyrelsen också en översiktlig redogörelse av landstingets samlade ekonomiska resultat. Av redovisningen framgick att hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder för år 2016 hade väsentliga avvikelser i

förhållande till budget. Sammanlagt hade landstinget ett överskott med 97 miljoner kronor vilket var 0,1 procentenheter lägre än budgetmålet.

Efter det inledande avsnittet följer redogörelser av måluppfyllelsen för landstingets samtliga styrelser och nämnder. Redogörelserna utgår från de redovisningar som styrelser och nämnder lämnat i sina årsrapporter. Landstingsstyrelsen redogjorde också för viktiga händelser och ekonomiska resultat och för de olika styrelserna och nämnderna.

I ett avslutande avsnitt om måluppfyllelsen redogjorde landstingsstyrelsen för sina bedömningar i förhållande till fullmäktiges mål. Bedömningarna var framför allt inriktade mot landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och rehabilitering. Nedan återger vi översiktligt landstingsstyrelsen bedömningar av måluppfyllelsen för fullmäktiges fyra målområden:

- Bättre och jämlik hälsa
- God och jämlik vård
- Aktiv och innovativ samarbetspartner
- Attraktiv arbetsgivare

Bättre och jämlik hälsa

Landstingsstyrelsen redogjorde för vilka aktiviteter som var genomförda under året för att uppfylla riktade uppdrag inom målområdet. Det handlade om uppdragen att arbeta för att motverka våld i nära relationer, ökat missbruk av alkohol och att utveckla äldrehälsovården i primärvården. Av redovisningen framgår också att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och rehabilitering uppfyllde hälften av sina mål inom målområdet. Landstingsstyrelsen bedömde att måluppfyllelsen inte var tillfredsställande och att det framför allt var landstingsstyrelsen som hade ett svagt resultat.

Landstingsstyrelsen uppgav att nämnderna för folkhälsa och primärvård, samverkansnämnden och folkhögskolestyrelsen formulerat aktivitetsmål. Landstingsstyrelsen bedömde att dessa aktiviteter var väl genomförda.

Landstingsstyrelsen var inte nöjd med att flera av nämnderna hade mål som inte gick att mäta. Landstingsstyrelsen konstaterade att nämnderna behövde utveckla mätbara mål med pekade inte ut någon enskild nämnd.

God och jämlik vård

Landstingsstyrelsen redovisade att landstinget år 2016 hade goda medicinska resultat. Bland annat hade tidningen Dagens Medicin rankat NUS till Sveriges bästa universitetssjukhus. En jämförelse av Sveriges kommuner och landsting, *Vården i siffror*, visade också att Västerbottens läns landsting placerade sig på en femteplats bland landstingen och regionerna i Sverige. Landstingsstyrelsen redogjorde även för arbetet med patientsäkerhet i landstinget och resultatet från en nationell patientenkät. I redovisningen fanns också ett avsnitt som handlade om vilka aktiviteter som var genomförda under året i syfte att uppfylla det riktade uppdraget från fullmäktige om att förbättra behandlingslinjer m.m.

Av redovisningen framgår att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och rehabilitering uppfyllde 15 av

33 mål inom målområdet ”God och jämlik vård”. Styrelsen bedömde att måluppfyllelsen inte var tillräcklig. I årsredovisningen kan man läsa att det svaga resultatet hade kopplingar till problem med personalförsörjningen. Landstingsstyrelsen framhöll också vikten av att styrelsen och nämnderna beslutade om mål som var realistiska och möjliga att nå.

Aktiv och innovativ samarbetspartner

I årsredovisningen redogjorde landstingsstyrelsen för olika aktiviteter när det gällde miljöarbete, samarbete kring innovationer och samarbete med Umeå universitet. I redovisningen fanns bland annat uppgift om att 23 akademiska sjukvårdsenheter i landstinget under år 2016 fått status som universitetssjukvårdsenheter. Landstingsstyrelsen redogjorde också för vilka aktiviteter som var genomförda för att uppfylla det riktade uppdraget från fullmäktige om att fördjupa samverkan med kommuner om sjukstugeplatser m.m.

Enligt årsredovisningen hade landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och rehabilitering uppfyllt 9 av 13 mål inom målområdet ”Attraktiv och innovativ samarbetspartner”. Landstingsstyrelsen bedömde inte om måluppfyllelsen var tillfredsställande.

I årsredovisningen kan man också läsa att landstingsstyrelsen bedömde att samverkansnämnden och de tre nämnderna för folkhälsa och primärvård hade väl fungerande samarbeten med kommunerna om folkhälsoarbete.

Attraktiv arbetsgivare

Under avsnittet för målområdet ”Attraktiv arbetsgivare” finns redogörelser med uppgifter om ledarskap, arbetsmiljö, sjukfrånvaro, översyn av arbetstidsmodeller, projekt med arbetstidsförkortning, kompetensförsörjning m.m. Landstingsstyrelsen redogjorde också för aktiviteter för att uppfylla fullmäktiges riktade uppdrag om att ta tillvara medarbetares kompetens och att utveckla kompetensstegar.

Av årsredovisningen framgår att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och rehabilitering uppfyllde 6 av 14 mål inom målområdet. Landstingsstyrelsen bedömde att detta resultat inte var tillfredsställande. Enligt landstingsstyrelsen behövdes det krafttag för att förbättra kompetensförsörjningen och minska sjukfrånvaron. Landstingsstyrelsen konstaterade också att det behövdes ett utvecklingsarbete så att samtliga mål framöver skulle kunna mätas.

Vår kommentar

Vi anser att landstingsstyrelsen för år 2016 tog viktiga steg i att utveckla redovisningen till fullmäktige. Det är positivt att landstingsstyrelsen beslutade om en årsrapport för styrelsen som nämnd och en årsredovisning för hela landstinget. Tidigare då landstingsstyrelsen endast beslutade om en årsredovisning var det otydligt vilka delar redovisningen som avsåg landstingsstyrelsens resultat som styrelse och vilka delar som avsåg resultatet som nämnd. Genom att separera rapporteringen har redovisningen blivit tydligare. Positivt är också att allt fler av landstingets styrelser och nämnder har mätbara mål. Av våra grundläggande granskningar av landstingets styrelser och nämnder framgår att landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för funktionshinder och rehabilitering, folkhögskolestyrelsen, nämnden för primärvård och folkhälsa och Skellefteå- och Norsjöom-

rådet, kostnämnden i Lycksele och måltidsnämnden i Skellefteå i huvudsak hade mätbara mål för år 2016.

I årsredovisningen 2016 gjorde landstingsstyrelsen bedömningar av måluppfyllelsen för landstingsstyrelsen som nämnd, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. Tidigare år saknades sådana bedömningar i landstingsstyrelsen årsredovisningar. Landstingsstyrelsen bedömde att resultaten för år 2016 inte var tillfredsställande inom målområdena ”Bättre och jämlik hälsa”, ”God och jämlik vård” och ”Attraktiv arbetsgivare”. Landstingsstyrelsen konstaterade också att det saknades underlag för flera av målen för att bedöma måluppfyllelsen. Vi instämmer med landstingsstyrelsen om att måluppfyllelsen inte var tillräcklig. Vi konstaterar också att det för flera av målen saknades underlag för att bedöma måluppfyllelsen för år 2016. För målområdet ”Attraktiv och innovativ” samarbetspartner lämnade landstingsstyrelsen inte någon bedömning av om måluppfyllelsen var tillfredsställande.

Vi konstaterar också att det för flera av de övriga nämnderna saknades en tillräckligt utvecklad redovisning av måluppfyllelsen i förhållande till mätbara mål. Vi bedömer att redovisningen för folkhögskolestyrelsen och de övriga nämnderna var allt för översiktligt.

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att fortsätta arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen. Säkerställ att samtliga styrelser och nämnder har mätbara mål som går att följa upp. Arbeta vidare med att i årsredovisningen tydliggöra nämndernas resultat. Se till att landstingsstyrelsen gör tydliga bedömningar för alla styrelser och nämnder om deras resultat är tillräckliga i förhållande till fullmäktiges övergripande mål.

4. Uppföljning av 2015 års rekommendationer

I tabellen nedan har vi sammanställt svar på frågan om landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av rekommendationer i 2015 års granskning. Av sammanställningen framgår att landstingsstyrelsen vidtagit åtgärder och att redovisningen utvecklats. Åtgärderna har dock inte varit tillräckliga för att lösa de svagheter i redovisningen som 2015 års granskning uppmärksammade.

Rekommendationer från 2015 års granskning:	Har nämnden under år 2016 vidtagit tillräckliga åtgärder?	Vår kommentar:
Verka för att övriga styrelser och nämnder säkerställer att samtliga av deras mål är mätbara och uppföljningsbara	Nej	Fler nämnder än tidigare hade mätbara mål. Några av nämnderna saknade dock mätbara mål. För flera av målen saknades också underlag för att kunna bedöma måluppfyllelsen för år 2016.
Fortsätt arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Bedömningarna ska kunna verifieras med hjälp av att resultat redovisades i förhållande till mätbara mål. Redovisningen av måluppfyllelsen ska göras i relation till fullmäktiges mål.	Nej	Redovisningen var bättre än tidigare år. Redovisningen var framför allt inriktad mot resultatet för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. För flera mål saknades dock underlag. För folkhögskolestyrelsen och flera av nämnderna var redovisningen för översiktlig. Några av nämnderna saknade mätbara mål.
Gör egna bedömningar av i vilken grad övriga styrelser och nämnder uppfyllt fullmäktiges övergripande mål.	Delvis	Landstingsstyrelsen gjorde bedömningar av resultatet för tre av fullmäktiges fyra målområden. Bedömningarna var inriktade mot resultaten för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. För folkhögskolestyrelsen och övriga nämnder saknades tydliga bedömningar av måluppfyllelsen i förhållande till fullmäktiges mål.
Säkerställ att det finns formellt beslutade regler och rutiner som beskriver hur arbetet med årsredovisningen ska gå till.	Delvis	I februari 2016 lades det in en rutin i landstingets ledningssystem. Rutinen är dock för översiktlig. Rutinen är inaktuell sedan det hösten 2016 genomfördes en omorganisering av staber.

5. Svar på revisionsfrågor

Granskningen visar att redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen hade utvecklats i förhållande till tidigare år. Positivt var exempelvis att landstingsstyrelsen gjorde bedömningar om måluppfyllelsen för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. Negativt var att landstingsstyrelsen inte gjorde lika tydliga

bedömningar av måluppfyllelsen för folkhögskolestyrelsen och övriga nämnder. Negativt var också att flera av nämnderna saknade mätbara mål eller underlag för att mäta måluppfyllelsen för år 2016. Vår bedömning är att redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen inte var tillfredsställande. Slutsatsen bygger på de svar vi nedan redovisar på granskningens revisionsfrågor.

Svar på granskningens revisionsfrågor

Revisionsfråga	Ja/Nej	Vår kommentar
Har landstingsstyrelsen i förvaltningsberättelse bedömt genomförd verksamhet i förhållande till fullmäktiges övergripande mål?	Delvis	Landstingsstyrelsen lämnade bedömningar för landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering. För folkhögskolestyrelsen och övriga nämnder var bedömningar otydliga eller saknades.
Kan landstingsstyrelsen med hjälp av redovisningen i förvaltningsberättelsen verifiera dessa bedömningar?	Nej	I flera fall saknades mätbara mål eller underlag för att bedöma måluppfyllelsen för år 2016.
Har landstingsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av revisorernas rekommendationer för år 2015?	Nej	Se svar i rutorna ovan. Trots en positiv utveckling är vår bedömning att redovisningen ännu inte är tillräcklig.

5.1 Rekommendationer

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att:

- Verka för att alla styrelser och nämnder beslutar om mätbara och uppföljningsbara mål.
- Verka för att alla styrelser och nämnder har underlag så att de kan följa upp sina mål.
- Fortsätt arbetet med att utveckla redovisningen av måluppfyllelsen i årsredovisningen. Bedömningarna ska kunna verifieras med hjälp av att resultat redovisas i förhållande till mätbara mål. Redovisningen av måluppfyllelsen ska göras i relation till fullmäktiges mål.
- Gör bedömningar av i vilken grad samtliga styrelser och nämnder uppfyllt fullmäktiges övergripande mål.
- Säkerställ att det finns formellt beslutade regler och rutiner som beskriver hur arbetet med årsredovisningen ska gå till.

Umeå den 12 april 2017

Richard Norberg
Certifierad kommunal revisor